

Dosarul nr. 2r-501/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – N. Mămăligă

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de PP "Mediul Ambient",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr.Tudor Strișca" către PP "Mediul Ambient" și Cuza Petru, cu privire la executarea obligației, încasarea dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, prin care a fost restituit apelul declarat de PP "Mediul Ambient", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 08 iunie 2018, OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr.Tudor Strișca" a depus cerere de chemare în judecată către PP "Mediul Ambient" și Cuza Petru, solicitând obligarea PP "Mediul Ambient" și a autorului Cuza Petru, să execute angajamentul în natură și să predea 290 de exemplare ale lucrării "Instalarea și Menținerea Speciilor de Stejar", încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14572 lei, a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 noiembrie 2019, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a obligat PP "Mediul Ambient" să predea OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr. Tudor Strișcă", 290 de exemplare ale lucrării "Instalarea și Menținerea Speciilor de Stejar", autor Cuza Petru, editate în baza contractului nr.7 din 25 iulie 2016.

S-a încasat de la PP "Mediul Ambient" în beneficiul OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr. Tudor Strișcă", suma de 544,11 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

La 11 februarie 2020, PP "Mediul Ambient" a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând repunerea apelului în termenul de atac, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020, a fost repus în termen apelul declarat de PP "Mediul Ambient" împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 noiembrie 2019 și s-a ridicat cauza de la examinare din instanța de apel cu remiterea cauzei pentru întocmirea hotărârii motivate.

După parvenirea dosarului din prima instanță, prin încheierea din 13 aprilie 2021, Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel depusă de PP "Mediul Ambient" și i-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 404,08 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, cererea de apel depusă de PP "Mediul Ambient" a fost restituită, din motivul neîndeplinirii indicațiilor expuse în încheierea din 13 aprilie 2021.

La 23 iunie 2021, PP "Mediul Ambient" a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, concluziile expuse în partea motivată sunt eronate și vin în contradicție cu circumstanțele privind respectarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor, deoarece întru executarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a fost depusă cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, conform dispozițiilor art. 365 din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, recurenta consideră inexplicabilă soluția instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 12 iunie 2021. (f.d. 188)

Astfel, Colegiul civil constată că recursul PP "Mediul Ambient" din 23 iunie 2021, a fost declarat în termen.(f.d.192)

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de PP "Mediul Ambient", este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de PP "Mediul Ambient" împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr.Tudor Strișca" către PP "Mediul Ambient" și Cuza Petru, cu privire la executarea obligației, încasarea dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului

moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 404,08 lei, în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, cererea de apel depusă de PP ”Mediul Ambient” a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de PP ”Mediul Ambient”, este întemeiat.

Cu referire la normele ce ghidează procedura punerii pe rol a cererii de apel, instanța de recurs menționează că, într-adevăr, potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2021, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de PP ”Mediul Ambient”, la 19 aprilie 2021 a fost expediată la adresa de e-mail – mediulambient@asm.md (indicată în cererea de apel) iar la 20 aprilie 2021 a fost expediată la adresa de e-mail – mediulambient@gmail.com. (f.d.174-175)

În context, analizând trimiterile poștale ale instanței de apel, Colegiul conchide că acestea conțin informații ample cu privire la data, ora, destinatarul, expeditorul și atașamentul la scrisoare. Mai mult, trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat.

Astfel, luând în considerație expedierea prin e-mail a încheierii instanței de apel care impune la un anumit comportament, neajunsurile specificate în actul judecătoresc, urmau a fi înlăturate până la 26 aprilie 2021, însă după cum reiese din materialele cauzei, fiind obligată, în baza art.365 din Codul de procedură civilă, să respecte cerințele impuse de lege pentru conținutul cererii de apel, până la soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel, și anume de a prezenta dovada achitării taxei de stat și a cererii de apel motivate, apelanta nu au realizat această sarcină procedurală.

Prin urmare, constatând neînlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel, și anume că nu a fost depusă cererea de apel motivată și nu a fost prezentat bonul de plată a taxei de stat în termenul stabilit, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel, privind restituirea cererii de apel.

Instanța consideră irelevante argumentele apelatei/recurentă PP ”Mediul Ambient”, cu referire la faptul că la 20 aprilie 2021 a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și că prin cererea din 27 aprilie 2021, neajunsurile specificate în actul judecătoresc au fost înlăturate în termen, or, cum a fost specificat mai sus, încheierea Curții de Apel Chișinău prin care s-a impus la un anumit comportament, a fost expediată la 19 aprilie 2021, la adresa de e-mail –

mediulambiant@asm.md (indicată în cererea de apel), astfel termenul procedural urmând a fi calculat din această dată.

Totodată, Colegiul remarcă, că este afectat principiul disponibilității apelantei de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, în condițiile în care pe parcursul perioadei ce s-a scurs din data depunerii cererii de apel nemotivate de la 11 februarie 2020 și până la 26 aprilie 2021, nu s-a ținut cont de actele procedurale emise în cadrul procesului de judecată, or, partea procesului cunoștea și fără intervenția instanței de apel despre obligația de a întreprinde toate măsurile necesare procedurale, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorant de aceasta.

Este de menționat faptul că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată, instanța de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantei de a prezenta apelul motivat și a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Colegiul relevă că, potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de PP "Mediul Ambient" împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai

2021, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de PP "Mediul Ambient".

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OO "Asociația de Geografie și Cultură Dr.Tudor Strișca" către PP "Mediul Ambient" și Cuza Petru, cu privire la executarea obligației, încasarea dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru